

Det Anarkistiska Biblioteket

Sömlösa nätter och stjärnklara himlar

Fotbolls-VM i Brasilien och internationella vågor av
uppror

Anonym

Anonym

Sömlösa nätter och stjärnklara himlar
Fotbolls-VM i Brasilien och internationella vågor av uppror
2014

Översatt från den engelska texten *Sleepless Nights and Starry Skies* av
UpprorsBladets vilda översättarkollektiv. Engelsk pdf:
<http://actforfree.nostate.net/wp-content/uploads/2014/05/SLEEPLESS-NIGHTS.pdf> Fransk pdf: <http://actforfree.nostate.net/wp-content/uploads/2014/05/nuitsblanches.pdf>

sv.theanarchistlibrary.org

2014

Fotbolls-VM handlar inte om fotboll. Om ett land blir en kandidat för att organisera denna händelse, är det för att fotbollen fyller samma funktion idag som gladiatorspelen gjorde i antikens Rom, och eftersom det är en gyllene möjlighet för staten att förlänga dess ekonomiska utveckling och politiska inflytande med stormsteg. Kuppen innebär en monstruös kostnad, men investeringens avkastning kommer säkert att bli saftig. Brasilien, som anses vara en av världens ekonomiska stormakter, räknar med att klättra upp på stegen genom att organisera VM och de olympiska spelen.

Fotbolls-VM är också ett maktens projekt för att tygla sociala spänningar och dyrka spektaklet. För statsorgan och ekonomiska intressen är det en möjlighet att skapa förutsättningar för att öppna upp nya marknader, sätta stopp för vissa typer av motstånd och uppnå ett kvalitativt språng i ockupationen av territoriet och kapitalistisk exploatering. Detta är staten och kapitalets moderna högmässa, där maktens arrogans ställs ut i ett stadiumspektakel, de jublande massorna, skärmarna, livesändningarna och den nationella stoltheten.

Att låta den brasilianska staten anordna World Cup 2014 har inneburit en direkt systematisk intensifiering av förvaltningen av den "sociala freden." Nya polisenheter, *Unidades de Policia Pacificadora* (UPP), har vuxit fram, skapade efter modellen av de ökända "pacificeringsoperationerna" som sedan 2008 har genomförts i dussintals tuffa stadsdelar och favelas i Rio de Janeiro. Staten har återfått den militära kontrollen över stadsdelarna under "kriget mot narkotika och människohandels" täckmantel. Enligt officiella siffror har över

5.500 människor dödats av polisen i Rio de Janeiro inom loppet av fyra år. I stadsdelar där gäng av människosmugglare blivit gripna är det nu paramilitärerna som drar i trådarna.

Men VM har uppenbarligen inte bara sin uniformerade sida. För ett belopp som överstiger 3.500 miljoner dollar har arenor byggts på strategiska punkter i städerna. Favelas har blivit vräkta och jämnade med marken för att bygga den nya medelklassens bostadsområden, affärscentra, lyxhotell och strandfaciliteter. Transportvägar och motorvägar har byggts om och säkrats; flygplatser, hamnar och elnät har byggts eller byggts om. I Rio de Janeiro har 250.000 personer blivit vräkta från sina hem för att ge plats för byggnadsprojekt med anknytning till VM 2014 och OS 2016. Den brasilianska domstolen har inte dolt sina avsikter om framtidsplanerna för alla dessa arenor, varav de flesta endast kommer att tillhandahålla ett få-

tal spel: studier pågår för att undersöka hur de nya arenorna i Manaus, Brasilia, Cuiabá och Natal kan omvandlas till fängelser.

Fotbolls-VM är därför ett ingrepp i termer av *social rensning*. Staten och Kapitalet gör sig av med de oönskade; de delar av befolkningen som har blivit överflödiga i varucirkulationen och endast kan bli källor till oro. Samtidigt skulle det vara ett misstag att betrakta denna verksamhet som ett "undantag" som demokratier legitimerar genom VM: det är, verkligen och sannerligen, till fullo en omstrukturering och intensifiering av social kontroll och exploatering. VM eller kris, krig eller rekonstruktion, naturkatastrofer eller nödlägen ... makten har oss alla dinglande i "krissituationerna", som i själva verket är kärnan i kapitalismens och statens framsteg.

VMs ceremoni öppnar upp varje tänkbar marknad. Och detta gäller inte bara fastighetsspekulation eller säkerhetsindustrin. I månader har bönder rapporterat om lastbilar fulla av kokain som har kommit och gått från Colombia för att tillmötesgå de förväntade tre miljoner turisternas "behov". Precis som det som hände under VM i Sydafrika 2010 kommer prostitutionen att växa sig svindlande stor. På arenornas byggsplatser jobbar många invandrararbetare under hårda förhållanden, där företagen pressar dem för att klara dead-line. För inte att tala om de olika maktgrupperingarna i Brasilien som förhandlar och ingår i avtal med regeringen: knarkgången tar hand om det smutsiga arbetet att fördriva människor som motsätter sig urbaniseringsprogramet för mycket, medan paramilitärer anställs av företag för att garantera säkerheten på byggarbetsplatserna och för att krossa strejker och protester genom utpressning och mord.

Men den nya verkligheten är inte bara denna mardröm. Den nya verkligheten är också hur Brasilien i juni 2013 stod i lågor i nästan en månad. Det som började som en rörelse mot en höjning av priset på bussbiljetten förvandlades till okontrollerad utbredd revolt mot makten. Sedan den månaden av revolt har det varit fler och fler konflikter kring vräkningarna, motstånd mot åtstramningsplaner, protester mot polisens dödande, eller även antipatriotiskt motstånd såsom på den nationella helgdag den 7 september etc., som har urartat och kommit undan den kontroll som vanlig politisk medling medför. Under de senaste månaderna har en social fantasi skapats i Brasilien som kan få gatorna att flamma upp igen.

Medan makten och dess kandidater försöker stoppa den våg av uppror i Syrien och de revolter som infekterar fler och fler delar av världen, dränka dem i ett blodbad; medan befolkningen i Grekland har blivit förtryckta och terroriserade till att förlora minnet av upproret i december 2008, medan ett folkligt uppror i Ukraina blir nedtrampat av en makaber lek mellan

olika maktgrupperingar; medan det i Egypten, Turkiet, Bosnien, Libyen, osv. ser ut som att ordningen omorganiserar och återetablerar sig, stiger VM i Brasilien in på scenen som ett försök att sätta Latinamerikas sociala motsättningar i en tvångströja.

En omstrukturering av Kapitalet och staten är på gång överallt i världen, men tar olika skepnader beroende på olika sammanhang och villkor. Nationella gränser avslöjar sig mer än någonsin för vad de alltid har varit: stängsel och murar, till för att hantera de maktlösas potentiella revolt. Så det är ingen slump om den uppenbara spridning av och utbyte mellan de senaste årens olika revolter - en spridning som inte så mycket bygger på liknande villkor, utan snarare på en ny icke-medierad föreställning om möjligheten att göra uppror, om ett annat liv - medför att staten spelar på nationalism och reaktionära känslor: från fascistiska rörelser i uppstigning på den europeiska kontinenten till väckelsen av patriotism i länder som upplevt "den arabiska våren" och från den tidigare ledaren Chavez' billiga anti-imperialism, hela vägen till passionen för nationella fotbollslag.

Men istället för att kolla närmare på det internationella bakåtsträvandets rörelser kan vi titta på upprorets tendenser och de möjligheter som öppnas upp. Under upproret i Brasilien juni 2013, ropade rebellerna "*Efter Grekland, efter Turkiet, nu är det Brasiliens tur!*". De revolter som vi har sett dom senaste åren har öppnat vägen för att få ett slut på *vi* och *dem där borta*. I frågan om förtryck har banden mellan nationalstater verkligen knytits starkare i rasande fart, men det bör varken överraska eller skrämja oss. Med tanke på den ökande sociala instabilitet och den totala sammanblandningen av ekonomi och statliga system, kan en tänka sig att när något händer på ett ställe, kan det också ha konsekvenser *på annat håll*. Och denna tendens är redan planterad i föreställningen, denna upprorets bästa grogrund. Nu är det dags att införa denna föreställning i våra kamper och ta vara på de möjligheter som uppstår.

Det finns inget sådant som en vetenskap om uppror. Många aktuella exempel - från upploppen i London 2011 till upproren i arabvärlden - visar oss upprorens oförutsägbara karaktär. Förutsättningarna kan även vara ganska "triviala". Denna oförutsägbarhet bör dock inte driva oss in i en väntan på "nästa uppror" någonstans i världen; snarare bekräftar den behovet av permanent konfliktualitet, en förberedelse i tankar och handlingar. Detta är det enda sättet varvid vi undgår att vara oförberedda på sådana ögonblick: det spelar inte så stor roll var på planeten en är, varsomhelst kan en försöka ge kvalitativa bidrag till att knuffa revolter i en radikalt frigörande riktning så att de träffar de grundläggande strukturerna i det

la reklamsfären, media kommer att se till att hela alienationsspektaklet sänds på live-tv. Säkerhetsbolag och konsulter som bankar på auktoriteternas portar med moderna modeller av upprorsbekämpning i nekropolerna, medan en tät sammansmältning av teknologier tillåter diversifierad kontroll. VM-maskineriet är uppbyggt utav en mängd kugghjul som är nära sammanlänkade och beroende av varandra: det är nu upp till alla världsmedborgare att fundera över vilka drivkrafter som skulle kunna störa och paralysera detta maskineri.

“*Não vai ter Copa.*” Många rebeller i Brasilien förbereder sig på att omvandla VM till en mardröm för staten och till en upprorets fackla för de frihetsälskande. Denna fackla bör inte bara brinna i Rio de Janeiro, Sao Paolo eller Porto Alegre; låt oss också även omfamna möjligheten att en kan lysa upp maktens mörker överallt.

moderna herraväldet och dess reproduktion, de strukturer som befinner sig *bakom* raderna av poliser och bankernes fasader. Att betona upprorets oförutsägbarhet är inte detsamma som att påstå att det blossar upp från ingenstans. Det är sant att det kan finnas spänningar som pekar på ökade möjligheter för uppror men det är inte säkert att dessa kommer att bli verklighet.

Omvänt kan det finnas situationer eller konflikter som inte ger någon glimt alls av nästa utbrott av uppror, men som ändå tar en på sängen. Samtidigt som oförutsägbara uppror inte borde vara ett allvarligt problem för anarkister som är i konstant konflikt med auktoriteter, är det ett allvarligt problem för staten. Om vi tittar på de massiva investeringar i kontroll och brottsbekämpning som görs internationellt, verkar staten inte vara helt omedveten om denna svaga punkt.

Uppror är ett spel gjort på nya anslutningar och oförutsedda handlingar. Det är inte matematik där antal ger den slutliga lösningen. Det är inte frågan om ”extern solidaritet” som applåderar andras uppror. Varje sammanhang och varje ögonblick erbjuder olika möjligheter och chanser. Anarkister måste ge sig själva analys, kunskap och medel till att gå på offensiv och till attack.

En bör också sträva efter att ta del av insurrektionella erfarenheter, i ens analyser samt i ens praxis. Herraväldets tid går snabbare och snabbare, och suddar ut minnet av gångna revolter. Uppror är inte den sociala revolutionen och bör inte ses som steg i en linjär utveckling mot social revolution. Snarare är de flyktiga ögonblick av sammanbrott under vilka tid och rum flyr maktens grepp. Med tanke på det intensifierade förtrycket - det faktum att myndigheterna alltid är redo att dränka de förtrycktas uppror i blod - och med den uppenbara förvirring av motiv för de många människorna i denna moderna upprorens tid, är det en del som ryggar undan från det insurrektionella perspektivet. Och ändå. Det är just precis uppror som bryter det grepp kontroll och repression har, i en värld där massförintelse och organiserat dödande är staten och kapitalets dagliga rutin. Det är just uppror som är kapabelt till att skapa utrymme för att översätta förkastande och revolt till tydligare och mer självsäkra idéer. Rädsla för det oförutsägbara och det okontrollerbara i upprorets natur finns inte bara ordningens på sidan av ordning, utan även bland de revolutionärer som söker frälsning i upprepningen av gamla politiska recept: i stället för att angripa överallt och hela tiden, byggandet av en enhetlig revolutionär rörelse; i stället för uppror, den gradvis utveckling av en ”motmakt”; i stället för nödvändig förstörelse, en illusion om en gradvis förändring av attity-

der. Vi ser då att anarkister som tar på sig rollen som den döende vänstern eller före detta rebeller som i sitt sökande efter visshet, skäller på "proletariatet som ett historiskt subjekt" eller börjar läsa Lenin för att hitta recept på en "segerrik revolution". Färskare insurrektionella upplevelser pekar ändå på behovet av att hitta andra vägar, vägar som skiljer sig radikalt och permanent från någon "politisk" vision om social krig.

Det klassiskt revolutionära perspektivet gällande autonomi är död. De är dags att slutgiltigen inse och sluta upp med att försöka återuppliva det med andra ord och i andra former. Inga kapitalstrukturer eller Staten kan komma till användning på ett frigörande sätt; ingen social kategori är i sin essens bärare utav ett projekt av social förändring; ingen defensiv strid kommer att förändra sig självt till en revolutionär offensiv. Nutidens paradox ligger i faktumet att, å ena sidan behöver upproret en frihetsdröm för att få syre, för att vara ihärdig, och å andra sidan måste dess arbete vara totalt destruktivt för att ha något som helst hopp om att gå bortom utsläckning och utkristallisering. Upproret är nödvändigt för att göra stigen till individuell och social frigörelse tillgänglig; och det är *utopi-vitaminerna* som tvingar fram ännu ej drömda horisonter för att undfly det sociala fängelset. Det är från mötet mellan insurrektionell praktik och ideér om frihet som de *samtida revolutionära perspektiven* skulle kunna växa.

Upprorets destruktiva natur leder till förstörelsen av uppbyggnaden av det sociala fängelse som vi alla lever i. Det är nödvändigt att studera och analysera var dess murar, vakter, vaktorn befinner sig *idag* om vår avsikt är att bryta ned dem. Moderna makter har spridningsstrukturer som överallt möjliggör det sociala fängelsets reproduktion. Tänk på de ständigt närvarande tekniska infrastrukturerna som lindar in var och en av oss i rollen som fånge men utan synliga kedjor. Eller hur kapitalistackumuleringen helt enkelt rör sig mot *cirkulering*. I Europa, åtminstone, är exploateringen inte längre koncentrerad till stora fästningar som förut, utan har spridits och decentraliserats, omringat varje aspekt av våra liv. Dessa aspekters sammankoppling garanteras utav gator, kablar, rörledning, järnvägar, och underjordiska rör som representerar maktens ådror. Vi kommer verkligen inte att vara de sista att utbrista i glädjerop ifall revoltörer sätter eld på ett parlament någonstans i världen men anarkisternas bidrag i det sociala kriget handlar tveklöst även om att peka på hur och var auktoriteterna matar och reproducerar sig själva mer specifikt och att attackera där.

Men förstörelse är inte tillräckligt. Handling och tanke måste gå hand i hand. Vi kan inte hoppas på att riva murarna i det sociala fängelset om vi inte redan försöker att se bortom murarna, mot okända horisonter, hur

svårt det än kan vara. *Du kan inte tänka fritt i skuggan av en kyrka*. Det är sant. Men kyrkan är inte bara en byggnad, den är förverkligandet av sociala relationer och dominerande ideologier. Det är genom *att längta* efter vad dessa relationer och ideologier inte erbjuder oss, vad de raderar från vår fantasi, *vars blotta möjlighet till att ens bli en tanke* trycks ner, som vi kommer att stå med blottade tänder mot det existerande. Vi har inget behov av ännu ett program som ska planera förändringen av världen, eller av alternativa upplevelser som ska planera frön av anarki för framtiden. Nej! Det vi behöver är att se oss själva i en helt annan miljö, *drömmarna*. Bara när vi lämnar den realism som kräver en ny färg på väggerna i våra våra celler, längre promenader, fler aktiviteter, kan vi hoppas på att börja drömma igen, ge ord till vår längtan, dessa ord som är nödvändiga för att uttrycka och kommunicera ett revolutionärt perspektiv.

Denna värld ger oss bara en glimt av vad som är möjligt, vi måste göra *det omöjliga*. Hitta ett anarkistisk motstånd mot det som omger oss, en spjutspets i vår kamp för frihet. Inte låta anti-auktoritet urarta till en politisk posering, utan låta det brinna och besjåla oss dagligen, låta det berusa oss med en längtan som är okontrollerbar i tanke såväl som i handling. Att fortsätta med början i individen, till en autonom individualitet som kan reflektera, drömma och agera, alltid och överallt, under stunder av social oro och blodig reaktion, mot vinden och tidvatten av konformitet och strategiska utvärderingar. Hjärtat i en sådan häftig anarkism är också kärnan i framtida revolutionära perspektiv.

Ingen har några tvivel längre. Inte heller Staten. Fotbolls-VM i Brasilien kommer inte att fortgå smidigt, precis som alla de sociala rensningsprojekt i de länder i Amazonas som har rest upp ett oväntat motstånd som inte kommer att låta sig avväpnas så lätt. Den brasilianska regeringen har tillåtit sig att meddela att den kommer att mobilisera 160.000 poliser och militärer för att upprätthålla ordningen under den VM ceremonin, förstärkt av tiotusentals privata säkerhetsvakter som i detta ögoblick utbildas över hela världen. Varje stat framhäver dess propaganda för sitt landslag och förbereder sig för den massiva tillströmningen av turister och valutakurser: den andra sidan av det kapitalistiska kriget. De förbereder oss för en global hyllning till makten och till revolternas krossande.

VM materialiseras på en mängd olika fält som är möjliga att attackera. I brasilianska stads kvarter intar det skepnaden av en militär urban rensning som utförs av internationella byggbolag, arkitektbyråer från hela världen och teknologigiganter. Nationella emblem kommer att överflöda gator och torg, kommersiella sponsorer kommer att bombardera he-